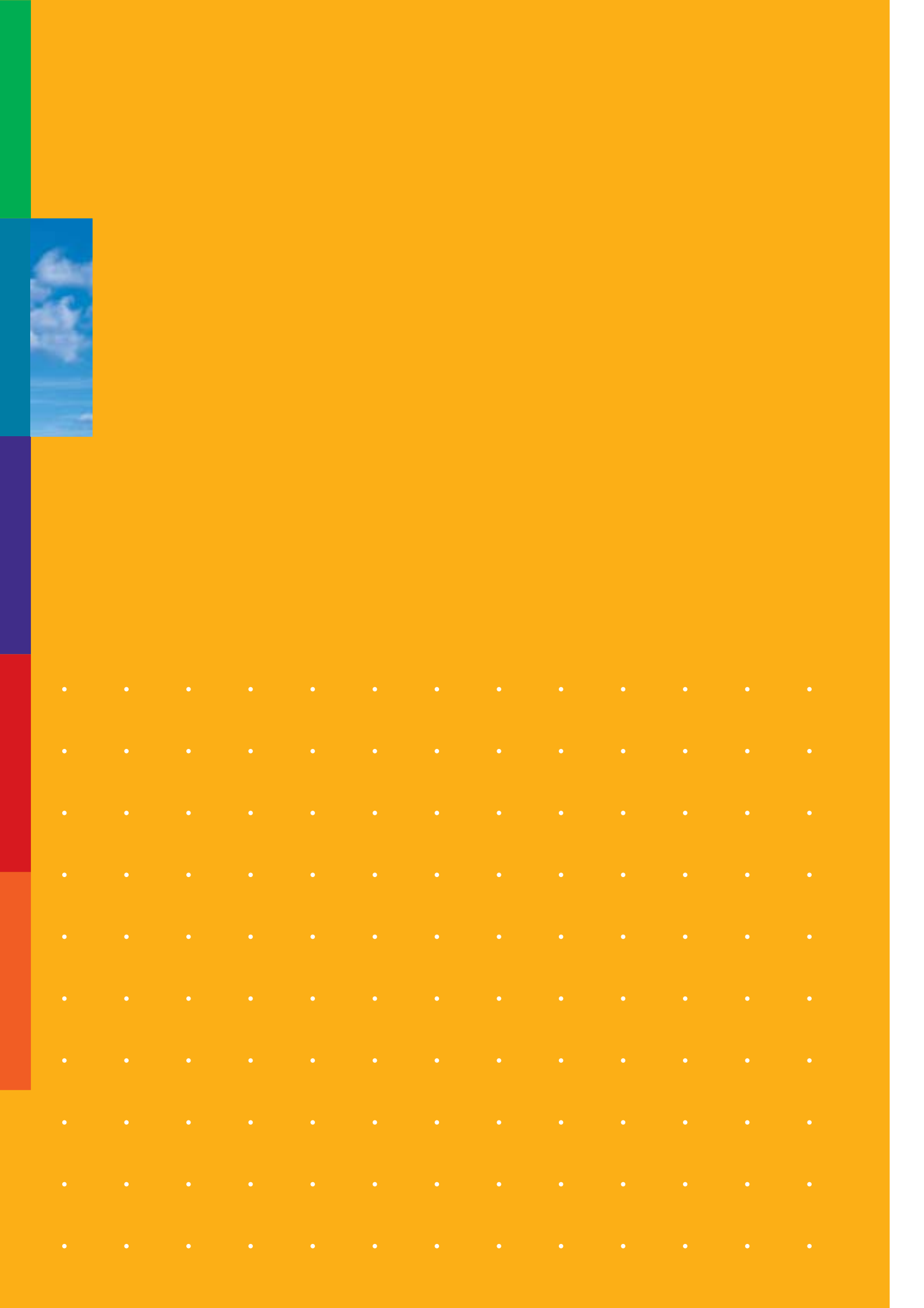

PARTICIPATIEFONDS

J a a r v e r s l a g

PARTICIPATIEFONDS

Stichting Participatiefonds voor het Onderwijs

1 januari 2001 - 31 december 2001

J a a r v e r s l a g

INHOUD

VERSLAG VAN HET BESTUUR

Inleiding door de voorzitter	6
Kerncijfers	9

JAARREKENING

Balans	12
Rekening van baten en lasten	13
Toelichting op balans	15
Toelichting op de rekening van baten en lasten	20
Realisatie versus begroting	22
Overige gegevens	23
Accountantsverklaring	24

HET VERSLAG VAN WERKZAAMHEDEN 2001

1. INLEIDING	26
1.1 Instrumenten	26
1.2 Premies	26
1.3 Gemoedsbezwaarden	27
1.4 Zelfstandig wachtgeldbeleid	27
1.5 De voltooiing van de OOW-operatie	27
1.6 Euro-overgang	28
1.7 Controle Participatiefonds	28
2. INSTROOMBEPERKING	29
2.1 Reglementen Participatiefonds	29
2.2 Instroomtoets	29
2.2.1 Aantallen instroombeperkingen	29
2.2.2 Monitor instroomtoets	32
3. UITSTROOMBEVORDERING	33
3.1 Activeringsbeleid	33
3.1.1 Ontwikkelingen in het verslagjaar	33
3.1.2 Cijfers activeringsbeleid	33
3.1.3 Projecten en pilots	34
3.2 Monitoring en evaluatie	34
4. PERSONEELSBELEID EN MOBILITEITSBEVORDERING	36
4.1 Regioadviseurs	36
4.2 Opheffen van fricties: de Onderwijsvacaturebank	36
4.3 KOMPAS	37
4.4 Cliëntenplatform	37
5. COMMUNICATIE	38
6. BEZWAAR EN BEROEP	40
6.1 Commissie bezwaarschriften	40
6.2 De bezwaarschriften	40
6.3 De beroepschriften	42
6.4 Intern Klachtrecht	42
7. HET ALGEMEEN BESTUUR, HET DAGELIJKS BESTUUR EN DE INTERNE ORGANISATIE	44
7.1 Samenstelling Algemeen Bestuur	44
7.2 Samenstelling Dagelijks Bestuur	44
7.3 Interne organisatie	45
8. ADRESSEN	46

VERSLAG VAN HET BESTUUR

INLEIDING

Landelijk gezien bestaat er zowel voor het primair als het voortgezet onderwijs een groot tekort aan leerkrachten. Plaatselijke acute nood-situaties halen soms de voorpagina's van de landelijke dagbladen. Demografische ontwikkelingen en instroomcijfers van pabo's en lerarenopleidingen wijzen niet op een verbetering van de situatie in de nabije toekomst; het tegenovergestelde is eerder het geval. Ook allerlei aanvullende maatregelen (herintreders, zij-instroom e.d.) bieden – ondanks de vaak positieve resultaten – onvoldoende soelaas. Mogelijk dat de enigszins stagnerende economische ontwikkeling tot enige verlichting van de druk op de onderwijsarbeidsmarkt zal leiden. Of dat zal gebeuren en zo ja in welke mate valt echter niet met enige zekerheid te voorspellen.

Het spiegelbeeld van die ontwikkeling is dat er momenteel geen sprake is van enige werkloosheidsproblematiek in het primair en voortgezet onderwijs, tenminste niet op macro-niveau. Uiteraard zal er altijd sprake zijn van enige frictiewerkloosheid en zullen individuen (op eigen verzoek) ontslag nemen dan wel (bijvoorbeeld vanwege ongeschiktheid) ontslag krijgen. Toetsing van ontslagen op onvermijdbaarheid door het Participatiefonds blijft dan ook onverminderd noodzakelijk.

De primaire taak van het Participatiefonds is beheer en beheersing van de werkloosheidskosten in het primair en voortgezet onderwijs. Afgemeten aan de financiële ontwikkelingen van de afgelopen jaren is het fonds in die opzet geslaagd. Ook in het verslagjaar is het exploitatieresultaat zonder meer uitstekend te noemen.

Daarbij dient te worden bedacht dat het resultaat nog beter zou zijn geweest als het bestuur van het fonds niet besloten zou hebben tot een dotatie aan het Vervangingsfonds van bijna 16 mln euro. Aan die dotatie was de voorwaarde verbonden dat de middelen ten goede dienden te komen aan het onderwijsveld. Het Vervangingsfonds heeft deze dotatie gebruikt om de toeslagen te verminderen (te mitigeren) die schoolbesturen in het kader van de premiedifferentiatie-regeling aan dat fonds dienen af te dragen.

Niet alleen in 2001, maar ook in de jaren daarvoor was al sprake van een positief exploitatieresultaat bij het Participatiefonds.

Het bestuur van het fonds heeft dat resultaat aangewend voor het opbouwen van een deugdelijke reserve en is – zoals in het bovenstaande reeds vermeld – daardoor in het verslagjaar tevens in staat geweest om het "noodlijdende" Vervangingsfonds financieel bij te staan.

Het grootste deel van het financiële overschot over 2001 is door het bestuur van het Participatiefonds gerestitueerd aan het onderwijsveld. Daaraan lag de overweging ten grondslag dat het Participatiefonds een solidariteitsfonds is dat door de scholen wordt gevoed. Het geld van dat fonds is – eenmaal in dit fonds beschikbaar – als het ware collectief bezit van de gezamenlijke onderwijsinstellingen. Het bestuur voelt niet de minste behoefte om geld – dat naar het zich laat aanzien – niet nodig zal zijn voor de exploitatie in de naaste toekomst op te potten of voor andere zaken te gebruiken, zo dat al geoorloofd zou zijn. Het moet dan terugvloeien naar waar het thuis hoort: naar de onderwijsinstellingen.

In het verslagjaar heeft een aantal ontwikkelingen plaatsgevonden dat van belang is voor de toekomst van het fonds.

In de eerste plaats is door het ministerie van OCenW aan een extern bureau de opdracht verleend om de wettelijk voorgeschreven evaluatie van het fonds uit te voeren. Daarbij wordt teruggekeken naar de resultaten die het fonds heeft behaald in relatie tot de oorspronkelijke doelstellingen. Tevens moet het onderzoek aanwijzingen opleveren over de mogelijke toekomstige plaats en taak van een vereveningsfonds zoals het Participatiefonds dat is.

De uitkomsten van het evaluatie-onderzoek worden medio 2002 verwacht.

In de tweede plaats is de invoering van de WW voor het overheids- en onderwijspersoneel op 1 januari 2001 het vermelden waard. Qua financiering van de werkloosheidskosten is daarbij uitgegaan van het eigen risicodragerschap voor werkgevers, met de mogelijkheid van het behoud van bestaande vereveningsconstructies zoals het Participatiefonds. Voor het primair en voortgezet onderwijs is voor behoud van die constructie gekozen.

Bij zijn werkzaamheden – zowel t.a.v. de instroomtoets als bij het activeringsbeleid – heeft het fonds de nadelen ondervonden van de structuur- en wetswijziging door de invoering van de WW. Informatiestromen bleken opeens te zijn verlegd dan wel opgedroogd, terwijl ook financiële arrangementen (bijvoorbeeld bij negatief getoetste ontslaguitkeringen) plotseling slecht of geheel niet meer functioneerden. Niet alle problemen konden in het verslagjaar worden opgelost.

Tenslotte mag niet onvermeld blijven dat de minister van OCenW in 2001 een wetsontwerp heeft opgesteld (en in 2002 naar het parlement gestuurd) inzake de decentralisatie van bovenwettelijke werkloosheidskosten naar de afzonderlijke VO-instellingen.

Naast het inhoudelijke belang van al deze ontwikkelingen voor het Participatiefonds, verdient ook het aspect van de autonomie van het fonds als zelfstandig bestuursorgaan (ZBO) de nodige aandacht. Alhoewel die autonomie een gegevenheid is, blijkt ze in de praktijk van alledag niet altijd een vanzelfsprekendheid te zijn.

De positie die het bestuur van het Participatiefonds bekleedt ten opzichte van de minister van OCenW stelt hoge eisen aan de onderlinge communicatie, daar waar het de belangen van het onderwijsveld betreft. Hetzelfde geldt – mutatis mutandis – voor de gevolgen die het fonds ondervindt van wet- en regelgeving die een breder terrein bestrijkt dan het onderwijs. In de aanloop daarvan wordt het bestuur van het Participatiefonds niet altijd in de gelegenheid gesteld de belangen van het fonds naar voren te brengen.

Al met al valt te verwachten dat in het jaar 2002 wel enige “piketpaaltjes” geslagen zullen worden met betrekking tot de toekomstige plaats en taak van het Participatiefonds. In het licht van de in het verleden behaalde rendementen ziet het bestuur de uitkomsten van die discussies met vertrouwen tegemoet.

Dr. G.J. van der Top
voorzitter

KERNCIJFERS

Het zesde jaar Participatiefonds in kerncijfers

	ULTIMO 2001	ULTIMO 2000	ULTIMO 1999
DEELNEMERS AANGESLOTEN BIJ HET PF °): (aantallen volgens BRIN)			
Bevoegde gezagsorganen	2.350	2.570	2.760
Onderwijsinstellingen	8.625	8.823	8.937
Onderwijsondersteunende instellingen	92	82	82
Premiepercentages:			
Primair onderwijs (PO)	1,88	2,08	1,98
Voortgezet onderwijs (VO), incl. Centrale Diensten	3,99	4,15	4,33
OBD/WOV PO	2,34	2,37	2,24
Opslagpercentages:			
Primair onderwijs (PO)	1,85	2,05	1,95
Voortgezet onderwijs (VO), incl. Centrale Diensten	3,77	3,92	4,09
<i>Om aan de verplichtingen ten aanzien van het Participatiefonds te kunnen voldoen is voor de subsector OBD/WOV PO een wachtgeldopslag van f 2,00/€ 0,91 per leerling opgenomen.</i>			
Premie-opbrengsten: (x € 1.000.000,-)			
Primair Onderwijs (PO), incl. OBD/WOV PO	77,7	69,9	78,0
Voortgezet onderwijs (VO), incl. Centrale Diensten	106,3	99,3	102,0
Totaal	184,0	169,2	180,0
Loonkosten USZO Groningen (wachtgeld en uitkeringen BWO) (x € 1.000.000,-)			
Primair onderwijs (PO)	59,8	68,7	71,9
Voortgezet onderwijs (VO)	71,1	82,1	84,1
Totaal	130,9	150,8	156,0
Loonkosten USZO Heerlen (suppletie-uitkeringen) (x € 1.000.000,-)			
	12,8	10,3	13,7
Verhaalbare uitkeringen i.v.m. negatief getoetste ontslagen (x € 1.000,-)			
Primair onderwijs (PO)	78,8	3.006,1	812,3
Voortgezet onderwijs (VO)	822,1	1.272,2	514,1
Totaal	900,9	4.278,3	1.326,4

° Volgens BRIN-bestand op peildatum

	31/12/01	31/12/00	31/12/99
FINANCIEN:			
<i>(x € 1.000.000,-)</i>			
Reserves	60,7	56,6	40,4
Schulden	49,5	25,4	34,4
Solvabiliteitsratio (Eigen vermogen / Vreemd vermogen)	1,23	2,23	1,17
Middelen op korte termijn	98,8	77,5	74,8
Schulden op korte termijn	33,9	8,8	14,9
Current ratio	2,9	8,8	5,0

BALANS

Per 31 december 2001

alle bedragen x 1.000,-

ACTIVA	31/12/01		31/12/00		PASSIVA	31/12/01		31/12/00	
	f	€	f	€		f	€	f	€
Langlopende vorderingen					Reserves				
Overige vorderingen					Participatiefonds-activiteiten				
25.000	11.345	10.000	4.538		130.850	59.377	120.700	54.771	
					Participatiefonds-uitvoering				
					2.928	1.329	4.111	1.866	
Vlottende activa									
					133.778	60.706	124.811	56.637	
Kortlopende vorderingen					Langlopende schulden				
Debiteuren					Solvabiliteitsbuffer				
10.557	4.791	15.413	6.994	24.322	11.037	24.322	11.037		
Vorderingen Min. OCenW				20.308	9.215	18.323	8.315		
Overige vorderingen				1.550	703	2.523	1.145		
				32.415	14.709	36.259	16.454		
Liquide middelen					Kortlopende schulden				
Rekening-courant ABP					Crediteuren				
178.436	80.971	123.372	55.984	9.603	4.358	1.809	821		
Deposito's u/g				6.925	3.142	11.153	5.061		
Overige geldmiddelen				48	22	50	22		
				185.409	84.135	134.575	61.067		
Totaal	242.824	110.189	180.834	82.059					
					74.825	33.954	19.468	8.834	
					Totaal	242.824	110.189	180.834	82.059

REKENING VAN BATEN EN LASTEN

Over de periode 1 januari 2001 t/m 31 december 2001

alle bedragen x 1.000,-

	1 jan 2001 t/m 31 dec 2001		1 jan 2000 t/m 31 dec 2000	
	f	€	f	€
OPBRENGSTEN				
Premies	405.472	183.995	372.843	169.189
Overige opbrengsten	5.902	2.678	12.952	5.877
	411.374	186.673	385.795	175.066
KOSTEN				
DOTATIE AAN VERVANGINGSFONDS	323.072	146.604	355.433	161.288
	35.000	15.882	-	-
Exploitatie-saldo	53.302	24.187	30.362	13.778
UITVOERINGS- EN OVERIGE APPARAATSKOSTEN	(5.715)	(2.593)	(5.377)	(2.440)
RENTEBATEN	7.204	3.269	5.251	2.383
OVERIGE BATEN/LASTEN	4.200	1.906	5.549	2.518
Resultaat voor overschotbesteding	58.991	26.769	35.785	16.239
OVERSCHOTBESTEDING	50.024	22.700	-	-
Resultaat na overschotbesteding	8.967	4.069	35.785	16.239

ACTIVITEITEN

Bij wet van 9 maart 1995 (Stb. 1995, 155) is het Participatiefonds ingesteld ter beheersing van de werkloosheidsuitkeringen en herplaatsingswachtgelden in het onderwijs. Als gevolg daarvan is op 25 oktober 1995 de Stichting Participatiefonds voor het Onderwijs, statutair gevestigd te Rotterdam, bij notariële akte opgericht.

De publiekrechtelijke verhouding tussen de Rijksoverheid en de Stichting Participatiefonds is nader uitgewerkt in het Besluit Participatiefonds van 14 juni 1996 (Stb. 1996, 384).

Het Participatiefonds waarborgt de kosten van werkloosheidsuitkeringen of herplaatsingswachtgelden ten behoeve van gewezen onderwijspersoneel.

ALGEMENE GRONDSLAGEN VOOR DE OPSTELLING VAN DE JAARREKENING

De in deze toelichting genoemde bedragen luiden in duizenden euro's.

De jaarrekening is opgesteld op basis van historische kostprijzen. Tenzij bij het betreffende hoofdstuk anders vermeld, zijn de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Baten en lasten, die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden meegenomen indien zij tijdens het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

NIET UIT DE BALANS BLIKENDE VERPLICHTING

Het bestuur van het Participatiefonds heeft zich bereid verklaard in het jaar 2002 wederom € 6,8 miljoen aan het Vervangingsfonds te lenen ter financiering van Arbocontracten voor schoolbesturen.

TOELICHTING OP DE BALANS

Activa

31-12-2001

31-12-2000

LANGLOPENDE VORDERINGEN

Overige vorderingen

- te vorderen van de Stichting Vervangingsfonds 11.345 4.538

Betreft leningen aan de Stichting Vervangingsfonds:

- € 6,8 miljoen ter financiering van Arbocontracten voor schoolbesturen (1)

- € 4,5 miljoen ter financiering van Arboconvenanten (2)

Ad (1):

Het betreft een achtergestelde lening waarop geen rentekosten in rekening worden gebracht. Deze lening dient uiterlijk 1 januari 2006 afgelost te worden.

Ad (2):

Het betreft een achtergestelde lening waarop geen rentekosten in rekening worden gebracht. De looptijd bedraagt vier jaar, gedurende deze periode zal geen aflossing plaatsvinden.

VLOTTENDE ACTIVA

KORTLOPENDE VORDERINGEN

Debiteuren

Het saldo kan als volgt worden gespecificeerd:

Vorderingen inzake:

- Premies Participatiefonds 298 244

- Wachtgelden PF-sector 4.493 6.750

Totaal 4.791 6.994

Vorderingen Ministerie OCenW

- Loonkosten negatief getoetste uitkeringen 9.215 8.315

Het per ultimo 2001 vermelde bedrag bevat de negatief getoetsten over 1997 tot en met 2001.

De negatief getoetsten worden door Cfi in opdracht van OCenW met de rijksvergoeding van de desbetreffende bevoegde gezagsorganen verrekend. Het Participatiefonds beschikt niet over detailinformatie over de verrekende vorderingen. Uit overleg met OCenW is gebleken dat door Cfi een gedeelte van de negatief getoetsten niet verrekend is. Met OCenW en met UWV/USZO worden al zeer geruime tijd besprekingen gevoerd over de omvang en de redenen van het niet verrekenen van vorderingen alsmede voor welk deel dit bedrag voor rekening van het Participatiefonds komt. Gezien de onzekerheid over de uitkomsten van dit overleg is in de jaarrekening geen voorziening gevormd voor de vermoedelijk oninbare vorderingen.

Overige vorderingen

De samenstelling van de post overige vorderingen is als volgt:

- interest 105 48

- te vorderen ESF subsidie 598 1.097

Totaal 703 1.145

LIQUIDE MIDDELEN

Rekening-courant ABP

Via deze rekening-courant vindt de, binnen het ABP centraal georganiseerde, in- en excasso met betrekking tot de activiteiten van Participatiefonds plaats.

De tegoeden zijn direct opeisbaar en zijn rentedragend.

Deposito's u/g

Dit betreft per ultimo 2001 een tweetal deposito's; de rentevergoeding bedraagt respectievelijk 3,35% en 3,37%.

	31-12-2001	31-12-2000
Overige geldmiddelen		
<i>De samenstelling van deze post is als volgt:</i>		
Postbankrekening inzake Participatiefonds	22	22

Het saldo op de vermelde Postbankrekening betreft het direct opeisbaar tegoed bij de Postbank N.V.

RESERVES

Participatiefonds-activiteiten

Deze reserve betreft gereserveerd vermogen ter financiering van de participatiefonds-activiteiten. De reserve wordt gemuteerd met het aan de participatiefonds-activiteiten toe te rekenen resultaat over het boekjaar.

	2001	2000
<i>Het verloop van de reserve is als volgt:</i>		
Saldo begin boekjaar	54.771	38.815
Resultaat boekjaar	4.606	15.956
Saldo einde boekjaar	59.377	54.771

Participatiefonds-uitvoering

De reserve betreft gereserveerd vermogen ter financiering van de participatiefonds uitvoering. De reserve wordt gemuteerd met het aan de participatiefonds uitvoering toe te rekenen resultaat over het boekjaar.

<i>Het verloop van de reserve is als volgt:</i>		
Saldo begin boekjaar	1.866	1.584
Resultaat boekjaar	(537)	282
Saldo einde boekjaar	1.329	1.866

LANGLOPENDE SCHULDEN

Solvabiliteitsbuffer

Door de Staat der Nederlanden is eenmalig een bedrag ter grootte van € 15.882.307,56 beschikbaar gesteld als buffer voor solvabiliteit of liquiditeit. Deze buffer dient afzonderlijk in de jaarrekening van het Participatiefonds tot uiting te komen, zoals vermeld in de beheersovereenkomst tussen het Ministerie van OCenW en de Stichting Participatiefonds voor het Onderwijs.

Een evenredig gedeelte van de solvabiliteitsbuffer, namelijk € 4,845 miljoen, is betrokken in de afrekening van de BVE- en LNV-sector. Het bedrag van de buffer is hierdoor afgenomen tot een bedrag van € 11,037 miljoen.

Schulden Ministerie OCenW

Met het Ministerie van OCenW is overdracht aan het PF van de vorderingen op wachtgelders in de Pf-sector per 31 december 1995 overeengekomen. Deze overeenstemming is vastgelegd in een overeenkomst tussen het Ministerie van OCenW en de Stichting Participatiefonds voor het Onderwijs. De termen van deze overeenkomst zijn:

- 1) OCenW heeft de vorderingen per ultimo 1995 van € 16,38 mln in eigendom aan het Pf overgedragen, waar tegenover het Pf jegens OCenW een schuld heeft erkend tot hetzelfde bedrag. Dit bedrag wijkt af van de oorspronkelijke opgave in de jaarrekening over 1996, omdat achteraf een correctie heeft plaatsgevonden met betrekking tot nog niet verwerkte ontvangsten op vorderingen in december 1995. OCenW heeft deze schuld een langlopend karakter gegeven. Het Pf heeft de lening in haar balans opgenomen met als tegenpost een bedrag van € 16,38 mln debiteuren.
- 2) Indien sprake is van niet invorderbare vorderingen zal de langlopende lening overeenkomstig worden afgeboekt. Het betreft hier alleen de vorderingen die tot en met 1995 zijn ontstaan.
- 3) Indien de omvang van de uitstaande vorderingen, gemeten over een periode van 12 maanden substantieel terugloopt (ca. 5% van de uitstaande vorderingen), dan lost het Pf het corresponderende deel van de lening af. Bij eventuele liquidatie van het PF wordt het restant van de lening opeisbaar. Er dient nog een bedrag van € 5,49 miljoen aan OCenW te worden terugbetaald. Dit bedrag is opgenomen onder de kortlopende schulden.

	31-12-2001	31-12-2000
KORTLOPENDE SCHULDEN		
Crediteuren		
<i>Het saldo kan als volgt worden gespecificeerd:</i>		
Schulden inzake :		
- Declaratie WW, BWOO en BBWO*	3.085	-
- Declaratie suppletie-uitkering USZO Heerlen*	1.273	821
Totaal	4.358	821
*Betreft november, december en 13e maand. De declaraties zijn eerst in 2002 ontvangen en afgewikkeld.		
Schulden Ministerie OCenW	381	381
Overige schulden		
- te betalen aan OCenW	5.486	4.427
- afrekening BVE/LNV (1)	2.578	2.578
- afrekening USZO Groningen	(2.859)	(1.467)
- te betalen uitvoeringskosten via doorbelasting USZO (2)	812	-
- te betalen facturen inzake apparaatskosten (2)	498	2.094
- restitutie overschot	22.700	-
Totaal	29.215	7.632

Ad (1):

Eindafrekening uittreden BVE en LNV.

Ad (2):

Dit betreft facturen die betrekking hebben op 2001 maar die in 2002 zijn afgewikkeld.

TOELICHTING OP DE REKENING VAN BATEN EN LASTEN

OPBRENGSTEN

Premies

Voor boekjaar 2001 kan onderstaande verdeling per sector worden gemaakt:

	2001	2000
Subsector		
PO	77.724	69.869
VO	106.271	99.320
Totaal	183.995	169.189

Overige opbrengsten

Deze post kan als volgt worden gespecificeerd:

Subsidies Ministerie van OCenW inzake Arbeidsmarktbeleid activiteiten	3.176	5.877
Eindafrekening ESF-subsidies*	(498)	-
Totaal	2.678	5.877

* De eindafrekening ESF subsidie is lager uitgevallen dan in 2000 werd verwacht. Dit resulteert in een verliespost over het jaar 2001.

KOSTEN

Voor boekjaar 2001 kan onderstaande verdeling per sector worden gemaakt:

Loonkosten USZO Heerlen	12.856	10.269
Loonkosten USZO Groningen		
PO	59.830	68.727
VO	71.059	82.131
Eindafrekening BVE/LNV	-	(877)
Negatief getoetsten PO	(79)	(3.006)
Negatief getoetsten VO	(822)	(1.272)
Subtotaal	129.988	145.703
Programmakosten Arbeidsmarktbeleid	3.760	5.316
Totaal	146.604	161.288

Dotatie aan Vervangingsfonds

15.882 -

Deze dotatie is aan het Vervangingsfonds verstrekt onder de voorwaarde dat het geld ten goede komt aan het scholenveld.

Uitvoerings- en overige apparaatskosten

Deze post kan als volgt gespecificeerd worden:

Totale uitvoeringskosten doorbelast via USZO (1)	812	741
Kosten instroomtoets	1.089	1.089
Advies- en proceskosten	28	39
Kosten Directie en Bestuursbureau (2)	622	520
Kosten Bestuur	42	40
Overige kosten	-	11
Totaal	2.593	2.440

2001 2000

AD (1) :

Het betreft apparaatskosten voor de premie-administratie, financiële administratie en controle-activiteiten.

AD (2) :

Salarissen	269	255
Sociale lasten	20	18
Pensioenbijdragen	14	15
Overige personele kosten	18	15
Uitzendkrachten	8	8
Materiële kosten en bureaubehoeften	218	138
Overige kosten	75	71
Totaal	622	520

OVERSCHOTBESTEDING

Deze post kan als volgt worden gespecificeerd:

PO	3.600	
VO	19.100	

De financiële positie van het Participatiefonds was zodanig dat besloten is het exploitatie-overschot 2001 grotendeels terug te geven aan het scholenveld. Hierbij is tussen de subsectoren PO en VO een verdeling gemaakt op basis van de geleverde bijdrage aan de opgebouwde reserve.

RENTEBATEN

Deze post kan als volgt worden gespecificeerd:

Rentebaten rekening-courant Pf	3.118	2.179
Rentebaten werkkas Pf	151	204
Totaal	3.269	2.383

Dit betreft de rente-opbrengsten van de uitzettingen op de geldmarkt van de rekening-courant Pf en de girorekening bij de Postbank N.V.

OVERIGE BATEN EN LASTEN

Deze post kan als volgt worden gespecificeerd:

Onttrokken aan premie-opbrengsten t.b.v. dekking apparaatskosten	1.906	1.906
Eurobijdrage OCenW	-	27
Subsidies Ministerie van OCenW inzake Arbeidsmarktbeleid	-	585
Totaal	1.906	2.518

REKENING VAN BATEN EN LASTEN; REALISATIE VERSUS BEGROTING

Over de periode 1 januari 2001 t/m 31 december 2001

Alle bedragen x € 1.000,-

	Realisatie	Begroting
	1 jan 2001 t/m 31 dec 2001	1 jan 2001 t/m 31 dec 2001
OPBRENGSTEN		
Premies	183.995	175.068
Overige opbrengsten	2.678	6.217
	186.673	181.285
KOSTEN	146.604	162.135
DOTATIE AAN VERVANGINGSFONDS	15.882	15.882
Exploitatie-saldo	24.187	3.268
UITVOERINGS- EN OVERIGE APPARAATSKOSTEN	(2.593)	(2.950)
RENTE BATEN	3.269	1.588
OVERIGE BATEN/LASTEN	1.906	2.450
Resultaat voor overschotbesteding	26.769	4.356
OVERSCHOTBESTEDING	22.700	-
Resultaat voor overschotbesteding	4.069	4.356

OVERIGE GEGEVENS

Toelichting op de financiële positie en relevante ontwikkelingen

De voeding van het PF is gebaseerd op aannames die in 1999 gemaakt zijn over de verwachte omvang van de wachtgelduitgaven tot en met 2002. Met het ministerie van OCenW werd afgesproken dat de opslag die door het ministerie aan het scholenveld zou worden verstrekt, voldoende zou zijn om de wachtgelduitgaven te financieren. Doordat eveneens werd overeen gekomen dat de premie die het Participatiefonds bij de aangesloten schoolbesturen heft, in principe gelijk zou zijn aan de opslag van OCenW, was een voldoende voeding van het fonds gegarandeerd.

De situatie heeft zich de afgelopen jaren echter voorgedaan dat de wachtgelduitgaven veel sterker zijn gedaald dan in de prognoses werd voorzien. De premie-opbrengsten van het fonds zijn derhalve al enkele jaren hoger dan noodzakelijk is om de wachtgelduitgaven te financieren. Het positieve verschil tussen inkomsten en uitgaven is door het bestuur van het Participatiefonds aangewend voor de opbouw van een reserve voor Participatiefonds activiteiten.

In het verslagjaar maakte het positieve exploitatieresultaat het mogelijk om een dotatie aan het Vervangingsfonds te doen van bijna € 16 miljoen en aan het scholenveld bijna € 23 mln te restitueren. Aan de dotatie aan het Vervangingsfonds is de voorwaarde verbonden dat de middelen ten goede dienen te komen aan het onderwijsveld. Het Vervangingsfonds heeft deze dotatie gebruikt om de mitigatie van de premiedifferentiatie-regeling (VDS) te financieren.

De restitutie van een bedrag van bijna € 23 mln aan het scholenveld is, v.w.b. het Voortgezet Onderwijs (waar het leeuwendeel van de middelen heen is gegaan) terug te voeren op afspraken die de minister van OCenW indertijd heeft gemaakt met de onderwijs-werkgevers in het protocol rond het onderzoeksrapport 'De jaren tellen'.

Het uiteindelijke resultaat van € 4 mln is aan de reserves toegevoegd.

De toename van de langlopende vorderingen met € 6,8 mln heeft betrekking op een lening aan het Vervangingsfonds ten behoeve van de financiering van de arbo-contracten van het scholenveld.

In tegenstelling tot eerdere jaren heeft het Participatiefonds in 2001 geen subsidie ontvangen van het ministerie van OCenW ter dekking van de uitvoeringskosten van het arbeidsmarktbeleid. Daardoor is de financiering van de uitvoerings- en apparaatskosten niet geheel sluitend geweest. De betreffende reserve laat het toe om het tekort van € 537.000 daarvan ten laste te brengen.

Accountants
Kantoren Parkweg
Parkweg 22
Maastricht
Postbus 1864
6201 BW Maastricht

Tel: (043) 3513513
Fax: (043) 3513510
www.deloitte.nl

**Deloitte
& Touche**

Datum
4 juni 2002

Behandeld door
M. Hommes RE RA

Kenmerk
02.305

Accountantsverklaring

Opdracht

Wij hebben de in dit rapport opgenomen jaarrekening 2001 van Stichting Participatiefonds voor het Onderwijs te Rotterdam gecontroleerd. De jaarrekening is opgesteld onder verantwoordelijkheid van de leiding van de stichting. Het is onze verantwoordelijkheid een accountantsverklaring inzake de jaarrekening te verstrekken.

Werkzaamheden

Onze controle is verricht overeenkomstig in Nederland algemeen aanvaarde richtlijnen met betrekking tot controleopdrachten. Volgens deze richtlijnen dient onze controle zodanig te worden gepland en uitgevoerd, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen onjuistheden van materieel belang bevat. Een controle omvat onder meer een onderzoek door middel van deelwaarnemingen van informatie ter onderbouwing van de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. Tevens omvat een controle een beoordeling van de grondslagen voor financiële verslaggeving die bij het opmaken van de jaarrekening zijn toegepast en van belangrijke schattingen die de leiding van de stichting daarbij heeft gemaakt, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening. Wij zijn van mening dat onze controle een deugdelijke grondslag vormt voor ons oordeel.

Oordeel

Wij zijn van oordeel dat de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de grootte en de samenstelling van het vermogen op 31 december 2001 en van het resultaat over 2001 in overeenstemming met in Nederland algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving en voldoet aan de wettelijke bepalingen inzake de jaarrekening zoals opgenomen in Titel 9 Boek 2 BW.

**Deloitte
Touche
Tohmatsu**

Deloitte & Touche Accountants is een Maatschap van besloten (beroeps)vennootschappen.

VERSLAG VAN WERKZAAMHEDEN 2001

1 INLEIDING

De kerntaken van het Participatiefonds zijn het beheer en het terugdringen van het beslag op wachtgeld in Primair en Voortgezet Onderwijs (PO en VO). In dit verslag van werkzaamheden wordt gerapporteerd over alle activiteiten die het fonds in 2001 heeft ondernomen om invulling te geven aan die doelstellingen.

Dit inleidende hoofdstuk geeft aan welke instrumenten het Participatiefonds hiervoor benut. Tevens wordt de premiestelling van het fonds in ogenschouw genomen en komen het zelfstandig wachtgeldbeleid, de ontheffing van de verplichte aansluiting bij het fonds, de euro-overgang en de controle van het fonds aan de orde. Per 1 januari 2001 is de WW voor de overheid- en onderwijssector ingevoerd. Deze operatie heeft een grote invloed gehad op de uitvoering van een aantal activiteiten, met name op het activeringsbeleid. Aan deze invloed wordt in paragraaf vijf van dit hoofdstuk aandacht besteed.

In de daarop volgende hoofdstukken (2 t/m 5) wordt gedetailleerd ingegaan op de verschillende beleidsinstrumenten die het fonds inzet. Hoofdstuk zes handelt over het beleid in het komende jaar. Tenslotte komen in hoofdstuk zeven en acht respectievelijk het bezwaar en beroep en het bestuur en de interne organisatie van het fonds aan de orde.

1.1 INSTRUMENTEN

Onderwijsinstellingen in PO en VO zijn zelf verantwoordelijk voor de door hen veroorzaakte werkloosheidskosten, tenzij het Participatiefonds die kosten vergoedt. Het Participatiefonds heeft een premie van de onderwijsinstellingen ten behoeve van de financiering van de werkloosheidskosten die ten laste van het fonds komen.

Om te kunnen bepalen of het fonds tot vergoeding van deze kosten over kan gaan, dienen onderwijsinstellingen voorgenomen ontslagen aan te melden bij het Participatiefonds. Met behulp van de in de reglementen van het fonds uitgewerkte Instroomtoets wordt bepaald of het fonds de kosten overneemt, dan wel dat deze ten laste blijven van de desbetreffende onderwijsinstelling. De instroomtoets is het belangrijkste preventieve instrument dat het fonds hanteert om werkloosheidskosten te voorkomen.

Daarnaast onderneemt het Participatiefonds verschillende activiteiten in het kader van personeels- en mobiliteitsbeleid om onderwijsinstellingen te ondersteunen in hun beleid om ontslagen zoveel mogelijk te voorkomen.

Ook met het inzetten van preventieve instrumenten zal er altijd sprake zijn van instroom in het wachtgeld. Daarom heeft het fonds voor de herintreding van wachtgelders op de arbeidsmarkt een sluitende aanpak ontwikkeld. Deze aanpak noemen we het activeringsbeleid.

1.2 PREMIES

De premies van het Participatiefonds worden per schooljaar per soort onderwijs vastgesteld. De premie wordt uitgedrukt in een percentage van het coördinatieloon sociale verzekering van alle bij het bevoegd gezag in dienst zijnde personeelsleden (met uitzondering van de vervangers). Onderstaand een overzicht betreffende de verschillende premiepercentages per schooljaar, met daarbij een specificatie waarbij zij opgemerkt dat de totale premie in de regel is opgebouwd uit een basispremie en een aanvullend verschuldigde premie. Bevoegde gezagsorganen die gekozen hebben voor deelname aan zelfstandig wachtgeldbeleid betalen uitsluitend de basispremie.

Schooljaar 2000-2001	basispremie	aanvullende premie	totale premie
Primair onderwijs	1,02	0,86	1,88
Voortgezet onderwijs	2,55	1,44	3,99
Schoolbegeleidingsdiensten en	2,34		2,34
Centrale diensten	*		*

*Ten aanzien van de Centrale diensten is de premie als volgt vastgesteld. Voor het administratieve personeel is de premie gelijk aan de premie voor VO (= 3,99%). Voor personeel aangesteld op zogenaamde zorgformatie is de premie gelijk aan de premie voor PO (= 1,88%).

Schooljaar 2001-2002	basispremie	aanvullende premie	totale premie
Primair onderwijs	1,35	0,73	2,08
Voortgezet onderwijs	3,18	0,97	4,15
Schoolbegeleidingsdiensten en	2,37		2,37
Centrale diensten	*		*

* Ten aanzien van de Centrale diensten is de premie als volgt vastgesteld. Voor het administratieve personeel is de premie gelijk aan de premie voor VO (= 3,99%). Voor personeel aangesteld op zogenaamde zorgformatie is de premie gelijk aan de premie voor PO (= 1,88%).

De verwerking van de premie vindt grotendeels automatisch plaats via het CASO-systeem.

1.3 GEMOEDSBEZWAARDEN

Alle bevoegde gezagsorganen in PO en VO zijn bij wet verplicht aangesloten bij het Participatiefonds. Van de verplichte aansluiting bij het Participatiefonds kan de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen op verzoek van het bevoegd gezag ontheffing verlenen op grond van bezwaren van godsdienstige of levensbeschouwelijke aard. De ontheffing wordt slechts verleend indien het bevoegd gezag aantoont dat een afdoende andere voorziening is getroffen met betrekking tot de kosten van werkloosheidsuitkeringen of herplaatsingswachtgelden. Het verslagjaar telt 24 van deze ontheffingen.

1.4 ZELFSTANDIG WACHTGELDBELEID

Enkele jaren geleden is in de reglementen de mogelijkheid opgenomen dat bevoegde gezagsorganen kunnen opteren voor het zelfstandig wachtgeldbeleid. Dit houdt in dat het desbetreffende bevoegde gezag zelf de uitkeringskosten draagt. Aan het fonds hoefde nog slechts de basispremie te worden voldaan.

De inschrijving voor deelname aan zelfstandig wachtgeldbeleid is met ingang van het schooljaar 1999-2000 gesloten. Aan de schoolbesturen die al een zelfstandig wachtgeldbeleid deelnamen, is destijds een tweetal keuzevarianten voor een overgangsregeling voorgelegd:

1. Beëindiging deelname

Dit betekent dat het bevoegd gezag per 1 januari 2001 geen deelnemer meer is aan het zelfstandig wachtgeldbeleid. Vanaf die datum is het bevoegd gezag aan het Participatiefonds de basispremie en de aanvullende premie verschuldigd en kan het ontslagmeldingen op basis van ontslagen per of na 1 januari 2001 voor toetsing aan het Participatiefonds voorleggen.

2. Voortzetting zelfstandig wachtgeldbeleid

De mogelijkheid te kiezen voor continuering van het zelfstandig wachtgeldbeleid onder de huidige voorwaarden. Mocht toekomstige (onderwijswetgeving) het aanbieden van zelfstandig wachtgeldbeleid in zijn huidige vorm onmogelijk maken, dan wordt het zelfstandig wachtgeldbeleid als dan beëindigd en kan het bevoegd gezag vanaf dat moment zijn ontslagmeldingen op basis van ontslagen na de datum van beëindiging van het zelfstandig wachtgeldbeleid voor toetsing aan het Participatiefonds voorleggen.

Met de Stichting Beheersing Wachtgelden Gereformeerd Onderwijs en de zeven Reformatorische scholen voor Voortgezet Onderwijs is een nieuwe overeenkomst gesloten die inhoudelijk gelijk is aan keuzemogelijkheid twee. De overige deelnemers hebben destijds gekozen voor mogelijkheid één. Deze laatste bevoegde gezagsorganen zijn begin 2001 in de gelegenheid gesteld alsnog te kiezen voor continuering van de deelname aan zelfstandig wachtgeldbeleid. Voor deze optie hebben zeven bevoegde gezagsorganen gekozen.

1.5 DE VOLTOOIING VAN DE OOW-OPERATIE

Per 1 januari 2001 is de OOW-operatie (overheidspersoneel onder de werknemersverzekeringen) afgerond met de invoering van de WW en de ZW voor het overheidspersoneel. Deze invoering heeft ondermeer tot gevolg dat het wettelijk regime van de WW voor uitkeringsgerechtigden uit PO en VO van toepassing is. Voor het Participatiefonds zijn daarbij twee aspecten van bijzonder belang.

In de eerste plaats het eigen risicodragerschap van werkgevers met betrekking tot de (wettelijke) uitkeringskosten bij werkloosheid. Dit zou ook gaan gelden voor werkgevers in het onderwijs, hetgeen tot gevolg zou hebben dat vereveningstaak van het Participatiefonds niet lager inhoud gegeven kon worden. In de tweede plaats zou het opdrachtgeverschap voor reïntegratie-activiteiten per 1 januari in handen komen te liggen van het LISV, waar dat voorheen bij het Participatiefonds berustte.

Beide aspecten van de invoering van de OOW zijn door sociale partners als onwenselijk beschouwd. Met de minister van OC en W is dan ook afgesproken dat de vereveningstaak van het Pf gecontinueerd zal worden. Tevens was al bekend was dat door de invoering van de SUWI het opdrachtgeverschap voor reïntegratie per 1 januari 2002 weer in handen zou komen te liggen van sociale partners. De sociale partners in PO en VO hebben voor het jaar 2001 dan ook verkozen om gebruik te maken van de aangeboden "opting out" constructie en aan het LISV te verzoeken om het opdrachtgeverschap voor reïntegratie bij het Participatiefonds te laten. Het LISV heeft dat verzoek in begin 2001 gehonoreerd. Concreet betekent het eigenopdrachtgeverschap dat het Participatiefonds bestuurlijke verantwoordelijkheid draagt voor de reïntegratieactiviteiten voor de niet-direct, moeilijk en niet bemiddelbare wachtgelden. Bekostiging van deze activiteiten vindt plaats uit het Uitvoeringsfonds Overheid en Onderwijs (UFO).

1.6 EURO-OVERGANG

De overgang van de gulden naar de euro is vlekkeloos verlopen. De Uitvoeringsorganisatie heeft hiervoor geparticipeerd in de concernbrede aanpak van ABP/USZO. In de loop van 2001 zijn alle pc-applicaties omgebouwd en geschikt gemaakt voor de euro. Tevens is van de gelegenheid gebruik gemaakt om daar waar nodig de applicaties te moderniseren. Het personeel is in de laatste maanden van 2001 geïnstrueerd en opgeleid zodat zij vanaf 1 januari 2002 goed toegerust waren voor het gebruik van de euro. Er heeft een goede samenwerking en afstemming plaatsgevonden met de partners waarvan het fonds ketenafhankelijk is, zijnde Pink Rocade en Interpay, waardoor ook hier de invoering zonder problemen is verlopen. Op 11 januari 2002 zijn alle historische bestanden geconverteerd naar de euro en daarmee werd het euro-project voltooid.

1.7 CONTROLE PARTICIPATIEFONDS

Om de werklast voor de bevoegde gezagsorganen en de administratiekantoren te minimaliseren, is de controle voor het Participatiefonds zoveel als mogelijk gekoppeld aan de controle van het Vervangingsfonds. Daar waar het niet mogelijk is (bijvoorbeeld bij bijzondere opdrachten) geschiedt de controle separaat. Ook in 2001 zijn er nauwelijks fouten geconstateerd. Per saldo is in 2001 naar aanleiding van de reguliere controle op de premieafdracht een bedrag van € 68.902,- gevorderd.

Naast de reguliere controle vindt jaarlijks een steekproefcontrole ten behoeve van de jaarrekening plaats. Deze steekproef omvat 225 scholen. De gehanteerde toetsingsnormen bestaan uit de reglementen Participatiefonds en de bestuursvoorschriften. Zij dienen als basis voor de door de externe accountant vastgestelde controle-, tolerantie- en materialiteitsnormen (1% voor het Participatiefonds) met een betrouwbaarheid van 95%. Voor de beoordeling is de regressieschattermethode gebruikt. Controle op de premieberekening en -afdracht Participatiefonds levert een geschatte maximale fout op van 0,013% (€ 24.405,-) en een geschatte verwachte fout van 0,008% (€ 14.297,-). Daarmee wordt ruimschoots voldaan aan de door de accountant gestelde norm.

Er vindt sinds de oprichting van het Participatiefonds controle plaats op de premieberekening en premie-afdracht. Eind 1997 is hier een globale controle met betrekking tot de instroomtoets aan toegevoegd. Hierbij wordt gekeken of een bevoegd gezag zich gehouden heeft aan de administratieve verplichtingen. Vanaf 1998 is deze controle uitgebreid met een meer specifiek controleren van meldingen voor de instroomtoets.

Ten behoeve van de controle zijn op jaarbasis 3 fte ingezet. De inhoud van het controleprotocol en de kwaliteit hiervan wordt bewaakt door de externe accountant van het fonds, in samenspraak met de uitvoeringsorganisatie en de werkgevers-audit-teams van Uszo.

INSTROOMTOETS/NALEVING REGELS

In de reglementen van het Pf is opgenomen, dat het bevoegd gezag verplicht is alle medewerking te verlenen aan een controle door of namens het bestuur, gericht op beoordeling van de rechtmatigheid van een melding. Daarvoor zorgt het bevoegd gezag van de onderwijsinstelling voor een administratie die op een centraal punt is in te zien en geeft het hier desgevraagd inzage in voor zover relevant en betrekking hebbend op een ontslagmelding.

Een schoolbestuur komt in aanmerking voor de controle wanneer er een uitkeringsaanvraag bij de USZO is ingediend, wanneer deze uitkering is toegekend en wordt uitgekeerd én er bij het Participatiefonds een instroomtoets heeft plaatsgevonden. Voor de daadwerkelijke controle wordt een selectie gemaakt van instellingen in zowel de PO, de VO als de SBD-sector.

Bij deze controles worden alle aspecten nagegaan die voor de betreffende meldingen van belang zijn en waarbij het Participatiefonds afhankelijk is van de gegevens van het bevoegd gezag, dus zowel de opgave van natuurlijk verloop en andere ontslagen als de activiteiten in het kader van de inspanningsverplichting. Ook ontslagen die bij het Participatiefonds of bij de USZO zijn aangeduid als beëindiging van een vervangingsbetrekking worden gecontroleerd.

2 INSTROOMBEPERKING

2.1 REGLEMENTEN PARTICIPATIEFONDS

In de onderwijswetgeving is vastgelegd dat het Participatiefonds regels kan stellen, ten aanzien van de voorwaarden waaronder een verzoek tot vergoeding van de ontsluitkosten wordt gehonoreerd. Deze regels worden door het Bestuur van de Stichting Participatiefonds per schooljaar en per onderwijssoort vastgelegd in een reglement.

In het verslagjaar zijn de onderstaande reglementen van toepassing geweest:

Reglement Participatiefonds voor het Primair Onderwijs voor het schooljaar 2000/2001 en 2001/2002.

Reglement Participatiefonds voor het Voortgezet Onderwijs voor het schooljaar 2000/2001 en 2001/2002.

Reglement Participatiefonds voor de Expertisecentra voor het schooljaar 2000/2001 en 2001/2002.

Reglement Participatiefonds voor de Schoolbegeleidingsdiensten voor het schooljaar 2000/2001 en 2001/2002.

In de reglementen 2001/2002 is ten opzichte van de reglementen 2000/2001 een aantal verschillen op te merken.

De invoering van de WW voor het onderwijs is integraal verwerkt. In artikel 1. en 3. is nu voorzien voor het geval dat een bevoegd gezag niet tijdig reageert op het verzoek van het Participatiefonds een ontslag te melden. Is dat zo dan kunnen eventuele ontsluitkosten voor rekening komen voor het bevoegd gezag, ook wanneer de uitkering voortvloeit uit de beëindiging van een vervangingsbetrekking. Verder is in artikel 4 een aantal versoepelingen en verduidelijkingen doorgevoerd.

Aan artikel 9 is een ontslaggrond toegevoegd, namelijk het ontslag van een zij-instromer. In verband met ontslag op eigen verzoek, is in de toelichting op artikel 9 opgenomen dat in alle gevallen een door betrokkene ondertekend document wordt overgelegd waaruit blijkt dat er sprake is van ontslag op eigen verzoek. In artikel 10 is vermeld dat het aanbieden van een vervangingsbetrekking niet gelijkgesteld wordt met het aanbieden van een passende baan.

Tot slot heeft er in oktober 2001 een aanpassing plaatsgevonden in de reglementen PO, VO en WEC, als gevolg van de invoering van het schoolbudget.

2.2 INSTROOMTOETS

De in het reglement opgenomen instroomtoets is één van de instrumenten die het Participatiefonds inzet om de kosten van de werkloosheidsuitgaven beheersbaar te houden. Bij de instroomtoets ligt de nadruk op het voorkomen van instroom in de werkloosheidsregelingen. Het bestuur van het Participatiefonds richt zich bij de beoordeling van een vergoedingsverzoek op de vraag of het bevoegd gezag in redelijkheid alles in het werk heeft gesteld om het ontslag en de werkloosheid te voorkomen.

Het Participatiefonds heeft de uitvoerende werkzaamheden op het gebied van de zogenaamde instroomtoets opgedragen aan de hoofd-directie CFI, een agentschap van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen.

2.2.1 AANTALLEN INSTROOMMELDINGEN

In dit hoofdstuk zijn de tabellen opgenomen met de aantallen instroommeldingen onderverdeeld naar verschillende kenmerken.

Tabel 1 geeft het totaal aantal meldingen uit vaste dienst aan dat betrekking heeft op het kalenderjaar 2001.

Tabel 2 geeft het totaal aantal meldingen uit tijdelijke dienst aan dat betrekking heeft op het kalenderjaar 2001.

De tabellen 3 en 4 geven de onderverdeling aan van de meldingen die zijn gedaan op basis van artikel 9 van de Reglementen Participatiefonds, ook nu weer onderverdeeld in vaste en tijdelijke dienst.

De tabellen 5 en 6 geven de status behandeling aan van respectievelijk de ontslagen uit vaste dienst en de ontslagen uit tijdelijke dienst. De tabellen 7 en 8 geven ook de status behandeling aan, maar dan in formatierekeneenheden of uren.

TABEL 1 ONTSLAGEN UIT VASTE DIENST KALENDERJAAR 2001

In aantallen personen

	PO	WEC	VO	WOV	LNV	Totaal
Artikel 7	-	-	3	1	-	4
Artikel 8	4	-	-	-	-	4
Artikel 9	608	82	442	9	-	1141
Artikel 11	-	-	-	-	-	-
Artikel 12	-	-	-	-	-	-
TOTAAL	612	82	445	10	-	1149

TABEL 2 ONTSLAGEN UIT TIJDELIJKE DIENST

In aantallen personen

	PO	WEC	VO	WOV	LNV	Totaal
Artikel 7	18	2	27	1	-	48
Artikel 8	10	3	15	6	-	34
Artikel 9	246	47	592	2	2	889
Artikel 11	-	-	-	-	-	-
Artikel 12	-	-	-	-	-	-
TOTAAL	274	52	634	9	2	971

30

TABEL 3 ONTSLAGEN UIT VASTE DIENST

In aantallen personen

	PO	WEC	VO	WOV	LNV	Totaal
Artikel 9a	60	7	23	-	-	90
Artikel 9b	1	-	-	-	-	1
Artikel 9c	-	-	-	-	-	-
Artikel 9d	5	-	4	-	-	9
Artikel 9e	249	28	85	2	-	364
Artikel 9f	43	12	36	6	-	97
Artikel 9g	5	-	2	-	-	7
Artikel 9h	31	4	25	1	-	61
Artikel 9i	214	31	267	-	-	512
Artikel 9j	-	-	-	-	-	-
Artikel 9k	-	-	-	-	-	-
TOTAAL	608	82	442	9	-	1141

TABEL 4 ONTSLAGEN UIT TIJDELIJKE DIENST

In aantallen personen

	PO	WEC	VO	WOV	LNV	Totaal
Artikel 9a	73	16	221	1	1	312
Artikel 9b	1	-	2	-	-	3
Artikel 9c	-	-	-	-	-	-
Artikel 9d	2	1	3	-	-	6
Artikel 9e	21	3	27	-	-	51
Artikel 9f	-	-	2	-	-	2
Artikel 9g	2	-	3	-	-	5
Artikel 9h	60	9	119	1	1	190
Artikel 9i	86	17	182	-	-	285
Artikel 9j	1	1	31	-	-	33
Artikel 9k	-	-	2	-	-	2
TOTAAL	246	47	592	2	2	889

TABEL 5 VASTE DIENST/ STATUS BEOORDELING

In aantallen personen

	PO	WEC	VO	WOV	LNV	Totaal
Totaal	612	82	445	10	-	1149
Kennisgeving	533	74	416	9	-	1032
Vermijdbaar	23	-	9	1	-	33
Ingetrokken	2	1	2	-	-	5
Afgedaan	558	75	427	10	-	1070
In behandeling	33	7	13	-	-	53
Onvolledig	21	-	5	-	-	26
Werkvoorraad	54	7	18	-	-	

TABEL 6 TIJDELIJKE DIENST /STATUS BEOORDELING

In aantallen personen

	PO	WEC	VO	WOV	LNV	Totaal
Totaal	274	52	634	9	2	971
Kennisgeving	178	30	458	-	-	666
Vermijdbaar	46	8	81	2	1	138
Ingetrokken	6	6	33	-	1	46
Afgedaan	230	44	572	2	2	850
In behandeling	36	6	45	1	-	88
Onvolledig	8	2	17	6	-	33
Werkvoorraad	44	8	62	7	-	121

TABEL 7 VASTE DIENST/ STATUS BEOORDELING

	PO	WEC	VO	WOV	LNV
	(fre's)	(fre's)	(uren)	(uren)	(uren)
Totaal	77678	9551	11482,71	233,08	-
Kennisgeving	68890	8818	10719,71	196,22	-
Vermijdbaar	2335	-	258,76	36,86	-
Ingetrokken	-	160	36,86	-	-
Afgedaan	71225	8978	11015,33	233,08	-
In behandeling	3730	573	313,79	-	-
Onvolledig	2723	-	153,59	-	-
Werkvoorraad	6453	573	467,38	-	-

TABEL 8 TIJDELIJKE DIENST/ STATUS BEOORDELING

	PO	WEC	VO	WOV	LNV
	(fre's)	(fre's)	(uren)	(uren)	(uren)
Totaal	24083	5871	13675,60	72,47	36,86
Kennisgeving	16732	3638	9372,96	-	-
Vermijdbaar	3322	784	2356,61	18,43	36,86
Ingetrokken	254	488	695,59	-	-
Afgedaan	20308	4910	12425,16	18,43	36,86
In behandeling	2987	761	886,67	11,06	-
Onvolledig	788	200	363,77	42,98	-
Werkvoorraad	3775	961	1250,44	54,04	-

2.2.2 MONITOR INSTROOMTOETS

Vanaf de start van het Participatiefonds is jaarlijks een onderzoek verricht naar het bereik en het rendement van de instroomtoets. De invoering van de WW in de overheidssector heeft zoveel werk en systeemproblemen voor USZO met zich meegebracht dat tijdens het schrijven van dit verslag nog geen monitor gemaakt kan worden. Getracht zal worden desondanks op een later moment het onderzoek te laten plaatsvinden.

3 UITSTROOMBEVORDERING

Het arbeidsmarktbeleid van het Participatiefonds bestaat uit de activering van wachtgelders en het beleid gericht op opheffen van fricties op de arbeidsmarkt. Beleid gericht op het opheffen van fricties op de arbeidsmarkt wordt toegelicht in hoofdstuk 4. Hieronder volgt in paragraaf 3.1 eerst het verslag van het verloop van het activeringsbeleid in het verslagjaar. Daarna wordt in paragraaf 3.2 de evaluatie van het activeringsbeleid toegelicht die in het verslagjaar plaatsvond.

3.1 ACTIVERINGSBELEID

Het Participatiefonds heeft een aanpak ontwikkeld die erop is gericht wachtgelders te activeren zo snel mogelijk weer aan de slag te gaan. Loyalis (tot 1 januari 2002 Abp Reintegratie) voert dat beleid uit in opdracht van het Participatiefonds. Het vroegste aangrijpingspunt wordt gevormd door de voormelding van een concreet zich aandienend ontslag. Op dat moment worden al activiteiten opgezet met de potentiële wachtgelder. Ook richt het activeringsbeleid zich op diegenen die (desondanks) toch nieuw in de uitkeringsregeling stromen. Het sluitstuk van het activeringsbeleid wordt gevormd door activiteiten ten behoeve van diegenen die al lang wachtgeld ontvangen.

Ondersteunend aan het activeringsbeleid biedt het Participatiefonds de mogelijkheid om voor niet direct bemiddelbare wachtgelders en moeilijk bemiddelbare wachtgelders uit de bovenstaande doelgroepen aanbodversterkende trajecten in te zetten. Dit zijn trainingen, cursussen e.d..

3.1.1 ONTWIKKELINGEN IN HET VERSLAGJAAR

Vanaf 1997 is er een trendmatige daling van deelnemers aan het activeringsbeleid geweest. Dit als gevolg van lagere instroom (in 2001 twintig procent lager dan in 2000) en tegelijkertijd een hogere uitstroom. Vooral de krappe arbeidsmarkt voor onderwijspersoneel was daar debet aan. Hoewel daarvan nog steeds sprake is, is het deelnemersbestand in 2001 gestegen met zeven procent ten opzichte van 2000. Deze toename is vooral het gevolg van het feit dat in 2001 met elke cliënt die een uitkering aanvraagt reïntegratie gestart wordt terwijl dat daarvoor pas gebeurde na toekenning van het recht op een uitkering. Ook andere kerncijfers kennen in 2001 een afwijking van de (jarenlange) trend. Belangrijkste oorzaak hiervoor moet gevonden worden in de start van de WW-invoering per 1 januari 2001. De daarmee samenhangende publieke reïntegratiedienstverlening heeft geleid tot een vergaande verandering van het volumebeleid dienstverlening zoals dit al enkele jaren samenhangend werd uitgevoerd. Kinderziektes in de nieuwe aanpak en aansluitproblemen bij de tot op dit jaar gehanteerde werkwijze maken dat de veranderingen thans nog niet als positief te kwalificeren zijn. In de toelichting op de aantallen in paragraaf 3.1.2 is dit nader beschreven.

3.1.2 CIJFERS ACTIVERINGSBELEID

Het aantal voormeldingen in 2001 (1603) is met 37 procent toegenomen t.o.v 2000 (1171) Daarnaast is ook een stijging van 32 procent in de aanmeldingen via USZO te constateren (van 1360 naar 1797).

Wat betreft de intake voor reïntegratie is het aantal in 2001 nagenoeg op hetzelfde niveau gebleven als in 2000 (1348 resp. 1342). Het aantal vervolggesprekken is met ongeveer 10 procent gedaald (4419 resp. 3599).

De voorlopige getallen ten aanzien van de plaatsingen laten zien dat het aantal van 7303 in 2000 gedaald tot 4476 in 2001, een terugloop van bijna 39 procent. Definitieve cijfers kunnen pas vastgesteld worden als de naregistraties over het vierde kwartaal van 2001 bekend zijn. ... % van de plaatsingen waren buiten het onderwijs hetgeen een lichte stijging ten opzichte van het vorige jaar betekent. Ook bij de plaatsingen is de trendbreuk op het moment van instroom van de WW-populatie onmiskenbaar. Daarnaast dient opgemerkt te worden dat de (invoerings)problemen van de WW leidt tot minder volledige gegevensaanlevering. Het doet zich aanzien dat hierdoor onderregistratie van plaatsingen van de WW-populatie plaatsvindt.

In het jaar 2001 zijn voor de onderwijswachtgelders meer intensieve producten ingezet (+17%) dan begroot:

- Intensief ABC-pakket (Activering, Begeleiding en Controle): 66
- Arbeidsmedische beoordeling: 89, vooral in de eerste helft van het jaar.
- Werkervaring: 36
- Baan aanbieden: 21
- Trajecten bij derden: 127

Het extensieve product Activering en Controle ligt 18% onder de prognose. Per saldo duidt dit op meer intensieve dienstverlening in 2001 dan ingeschat.

Voor het overige:

- 230 deelnemers aan het activeringsbeleid hebben vrijwillig van (een deel van) de uitkering afgezien. In 2000 gaat het om 346 keer.
- Er zijn in het verslagjaar 2001 overtredingen geconstateerd waarvan melding is gemaakt tegen 339 meldingen in 2000. Daarbij betreft het vaak overtredingen inzake het niet voldoen aan de verplichtingen betreffende het maandformulier. De veel lagere cijfers in 2001 ten opzichte van 2000 vloeien ook hier waarschijnlijk voort uit de invoeringsproblemen van de OOW.

3.1.3 PROJECTEN EN PILOTS

In 2001 is een actie gestart gericht op oudere veelal niet meer sollicitatieplichtige wachtgelders. Dit als vervolg op het project "Het onderwijs heeft u nodig" in 2000. De doelgroep is geïnformeerd over herintredingmogelijkheden en -consequenties, zoals onder meer herstel van FPU en de mogelijkheid om op proef bij een onderwijsinstelling te gaan werken. Tevens heeft onderwijzend personeel het aanbod van – vrijblijvende – ondersteuning vanuit ABP Reintegratie gekregen.

Op basis van de CAO afspraken in mei 2000 is besloten tot terugdringen van het ziekteverzuim en arbeidsongeschiktheid met als doelstelling 10 procent van het zittende bestand te reintegreren. In dit kader is onder meer het Project Intensivering Reintegratie Uitkeringgerechtigden met samenloop WAO/BWOO/suppletie van start gegaan. Deze doelgroep krijgt een (verplichtend) aanbod voor reïntegratiebegeleiding. Om de doelgroep te kunnen bepalen is er in 2001 een bestandsanalyse gemaakt waarna in de tweede helft van het jaar 1030 cliënten zijn benaderd:

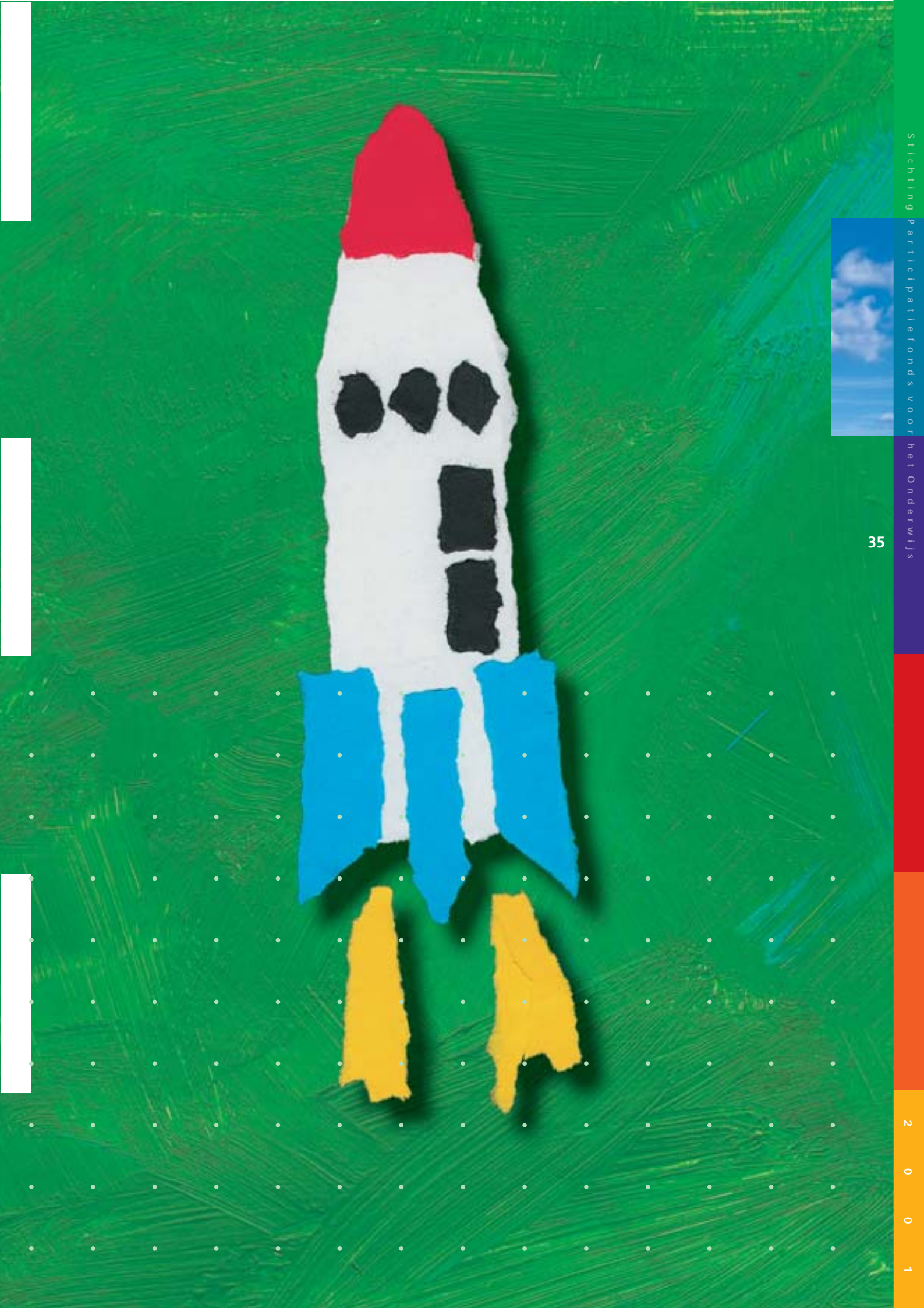
- 865 Mensen reageerden, de eerste gesprekken met hen zijn inmiddels gevoerd.
- 24 Personen uit de doelgroep reageerden niet. Als zij blijven weigeren om aan een oproep van een consulent voor een gesprek gehoor te geven, dan kunnen daar sancties aan verbonden worden.
- In 141 gevallen is in de loop van 2001 de uitkering beëindigd waardoor men niet langer tot de doelgroep behoorde.

In de regio Groningen en Rotterdam zijn in het vierde kwartaal een tweetal Pilotonderzoeken van start gegaan, te weten de Pilot Intensivering Voormelding en de Pilot Mismatch Vacatures en Oudere Wachtgelders. Het eerst onderzoek richt zich op de mogelijkheid om voormeldingen dreigend ontslag sneller binnen te krijgen waardoor reïntegratie eerder gestart kan worden. Het andere onderzoek kwam mede voort uit de campagne "het onderwijs heeft u nodig" in 2000.

3.2 MONITORING EN EVALUATIE

Toezicht op het effect van het activeringsbeleid vindt plaats met behulp van de kwartaal rapportages die ABP Reintegratie aan het Participatiefonds uitbrengt. De uitvoering van het activeringsbeleid wordt daarmee op de voet gevolgd en gesignaleerde ontwikkelingen kunnen leiden tot tussentijdse aanpassingen van het activeringsbeleid. In dat kader is in 2001 onder meer het product Activering en Controle uitgebreid.

Naast deze wijze van monitoren wordt het activeringsbeleid via onderzoek geëvalueerd. In het jaar 2000 heeft het Nederlands Economisch Instituut (NEI) in opdracht van het Participatiefonds het activeringsbeleid onderworpen aan evaluatieonderzoek. Vanwege mogelijke consequenties voor het te voeren volumebeleid vanaf 2001 heeft het ITS vervolgens een contra-expertise uitgevoerd. De conclusie luidt dat het activeringsbeleid effectief is; ook voor degenen die al langer een wachtgelduitkering hebben en moeilijk plaatsbaar zijn.

4 PERSONEELSBELEID EN MOBILITEIT-BEVORDERING

Het Participatiefonds ondersteunt het onderwijspersoneelsbeleid teneinde de omvang van de wachtgelduitgaven terug te dringen. De verantwoordelijkheid voor het te voeren personeels- en mobiliteitsbeleid berust bij de bevoegde gezagsorganen van de onderwijsinstellingen. Personeels- en mobiliteitsbeleid is van essentieel belang voor het:

- Bevorderen van de kwaliteit van het onderwijs.
- Bijdragen aan het persoonlijk welbevinden van leerkrachten.
- Voorkomen van ontslagen en de daaruit voortvloeiende financiële risico's.

Tegen deze achtergrond en afgaande op de behoefte van instellingen, zoals die blijkt uit onderzoek en uit werkcontacten, kiest het Participatiefonds voor een aanpak van praktische ondersteuning. In het vervolg van dit hoofdstuk worden de verschillende activiteiten die het Participatiefonds in dat kader verricht nader toegelicht.

4.1. REGIOADVISEURS

Voor de Stichting Participatiefonds zijn enkele regionale adviseurs werkzaam. Op hoofdlijnen zien de werkzaamheden van de regioadviseurs er als volgt uit:

- Het geven van voorlichting op schoolniveau en/of bestuursniveau c.q. samenwerkingsverbanden.
- Het adviseren en sturen bij het opzetten van personeelsbeleid onder andere aan de hand van voorbeelden uit de praktijk.
- Het informeren over diverse instrumenten, subsidies en handboeken.
- Het bespreken van resultaten en het maken van een plan van aanpak na het doorlopen van onderzoekstrajecten.
- Het bieden van ondersteuning bij het opzetten van regionale netwerken/samenwerkingsverbanden op het gebied van mobiliteit.

Bij schoolbezoeken en telefonische consulten komen zowel onderwerpen van het Participatiefonds als onderwerpen van de Stichting Vf/BGZ aan de orde. Een duidelijk onderscheid is niet altijd te maken omdat bij het bespreken van onderwerpen als ziekteverzuimbeleid en Arbo-beleid vaak ook aspecten van personeelsbeleid aan de orde komen, andersom is dit natuurlijk ook het geval. In 2001 heeft de uitvoering van convenanten voor Vf/BGZ een belangrijke rol gespeeld bij het adviseren van de scholen, dit verklaart het grote aantal bezoeken aan de convenant scholen. Uiteraard zijn er ook bezoeken, waarbij louter en expliciet onderwerpen van het Participatiefonds aan de orde zijn geweest.

4.2. OPHEFFEN VAN FRICTIES: DE ONDERWIJSVACATUREBANK

Sinds 1999 biedt het Participatiefonds alle scholen in het primair, voortgezet en speciaal onderwijs de mogelijkheid om via Internet kosteloos gebruik te maken van de Onderwijsvacaturebank. Daarvoor is aan hun werkgevers- of BRIN-nummer een toegangscode gekoppeld. Met deze combinatie kunnen zij inloggen op de vacaturebank. Zowel voor het aanmelden als het afmelden van vacatures kunnen die scholen, die niet beschikken over Internet-faciliteiten gebruik maken van standaard faxformulieren.

Begin 2001 is een nieuwe versie van de Onderwijsvacaturebank op Internet geplaatst. De belangrijkste wijziging betreft dat nu ook CV's op de vacaturebank kunnen worden geplaatst. Personen die een CV plaatsen kunnen van de mogelijkheid gebruik maken om via e-mail een bericht te ontvangen van nieuw geplaatste vacatures, die matchen met hun zoekopdracht.

In het kader van de promotie van de Onderwijsvacaturebank zijn diverse activiteiten ontplooid. Zowel voor de zoekers als voor de aanbieders zijn nieuwe flyers van de Onderwijsvacaturebank gemaakt. Tevens is er een nieuwe poster in extra groot formaat ontwikkeld. Ter introductie van de nieuwe onderwijsvacaturebank is een persbericht verstuurd naar alle onderwijsvakbladen.

Ook de nieuwsbrief onder de titel Bijeen is in 2001 weer verschenen. In diverse kranten en periodieken zijn advertenties van de vacaturebank geplaatst. De vacaturebank is eveneens gepromoot bij specifieke doelgroepen, bijvoorbeeld op bijeenkomsten voor zij-instromers.

De belangstelling en effectiviteit van de vacaturebank zijn ook in 2001 weer toegenomen. In 2001 zijn in totaal 6297 vacatures aangemeld (5210 in 2000 en 3776 in 1999). Hiervan zijn minstens 514 vacatures via de Onderwijsvacaturebank vervuld (309 in 2000 en 87 in 1999). Gemiddeld zijn er in 2001 per dag 476 bezoeken geregistreerd.

4.3. KOMPAS

In 1999 is met de gemeente Den Haag overeenstemming bereikt over de overname van hun personeelsinventarisatie-instrument voor scholen in het PO: Caleidoscoop. Toen is besloten een verbeterde versie te laten ontwikkelen onder de naam KOMPAS. Voor de inhoudelijk invulling heeft Diensten Vf/Pf zorggedragen.

In het najaar van 2001 is KOMPAS voor het onderwijsveld beschikbaar gekomen. Het uiteindelijke product bestaat uit een Cd-ROM, een technische handleiding voor de beheerder, een gebruikershandleiding voor het bestuur en gebruikershandleidingen voor de scholen. Met KOMPAS beschikt het Participatiefonds over een instrument dat schoolbesturen in het primair onderwijs handreikingen biedt om het mobiliteitsbeleid verder vorm te geven. KOMPAS biedt mogelijkheden om de functioneringsgesprekken (beter) te structureren door expliciet in te gaan op zowel aanwezige en gewenste competenties als op scholing- en mobiliteitswensen.

Om de implementatie van KOMPAS bij het onderwijsveld te bevorderen staan voor januari 2002 een tweetal workshops gepland voor besturen en bovenschools managers in PO. In de workshops zal onder meer worden ingegaan op het belang van mobiliteit. Vanzelfsprekend wordt dan ook een uitgebreide toelichting op het instrument gegeven en kunnen deelnemers zelf het instrument op een computer testen.

4.4. CLIËNTENPLATFORM

In 1999 heeft het bestuur van de Stichting Pf besloten tot het instellen van een cliëntenplatform voor PO en een cliëntenplatform voor VO. Het doel van dit platform is het verkleinen van de afstand van de stichtingen tot het onderwijsveld. Het cliëntenplatform vervult de taak van klankbord en denktank. In het cliëntenplatform zijn vertegenwoordigers uit de diverse geledingen van het scholenveld (bestuur, leiding, onderwijzend personeel, onderwijsondersteunend personeel en MR) opgenomen.

Gedurende de verslagperiode heeft het cliëntenplatform vier maal overleg gevoerd. Een vast agendapunt betreft actuele ontwikkelingen ten aanzien van het Participatiefonds. Vanuit het cliëntenplatform is ook het initiatief gekomen voor het opstellen van een toegankelijke brochure inzake de (complexe) regelgeving van de instroomtoets.

Nadat eind 2000 vier leden van het cliëntenplatform om uiteenlopende redenen hun deelname aan het platform hebben gestaakt, zijn na een oproep in R]entree nieuwe kandidaten uitgenodigd en is begin 2001 een invulling van alle vacatures gerealiseerd.

5 COMMUNICATIE

Het Participatiefonds informeert het scholenveld via verschillende kanalen over de activiteiten die de stichting onderneemt voor het onderwijs. Onderstaand een overzicht van de informatie – en communicatieactiviteiten in de verslagperiode.

Internetsite

Onder het adres www.vfpf.nl wordt door het Participatiefonds samen met het Vervangingsfonds een Internetsite beheerd. Via de internetsite wordt het onderwijsveld geïnformeerd over de activiteiten van het Participatiefonds. Op de site staat actuele informatie over de reglementen, premies, producten en diensten van het Participatiefonds. Steeds meer mensen weten de weg naar de Internetsite van de stichtingen te vinden. In 2001 zijn meer dan 140.000 bezoeken aan de site geregistreerd. Hiervan gaat echter het grootste gedeelte rechtstreeks naar de Onderwijsvacaturebank van het Participatiefonds. Daarnaast zijn ruim 1.200 bestellingen voor producten en folders via de site geplaatst.

R]entree

Het blad R]entree is een gezamenlijke uitgave van de Stichting Participatiefonds en de Stichting Vervangingsfonds. Regelmatig publiceert het Participatiefonds in R]entree over de belangrijkste ontwikkelingen op het beleidsterrein van het fonds en over ontwikkelingen in de externe omgeving van het fonds. In de verslagperiode zijn vijf edities verschenen. Scholen, bevoegde gezagsorganen en relaties van de stichting krijgen het blad gratis toegezonden. In de R]entree van november is een speciaal opgenomen over de instroomtoets.

Informatiemarkten congressen

De Stichting Participatiefonds beschikt over een stand waarmee verschillende congressen en evenementen voor schoolleiding en schoolbesturen in het PO en VO zijn bezocht. Schoolleiders, bestuursleden en personeelsfunctionarissen kunnen informatie krijgen over de producten en diensten van het Participatiefonds en zij kunnen bij de aanwezige regioadviseur specifieke vragen stellen over de situatie op hun school. In 2001 zijn in totaal negen congressen en evenementen met de stand bezocht.

NOT 2001

Van 23 tot en met 27 januari 2001 is de Stichting Participatiefonds met een stand op de NOT in de Jaarbeurs te Utrecht aanwezig geweest. Als hoofdthema is de Onderwijsvacaturebank gepresenteerd met als nieuwstrekker het plaatsen van CV's. Een gedeelte van de standruimte heeft plaats geboden aan een internetruimte met een viertal computers waar men zijn/haar CV kon plaatsen dan wel vacatures kon opvoeren en raadplegen. Tevens zijn op een presentatiescherm demonstraties over de werking van de vacaturebank gegeven.

Verder is uiteraard aandacht besteed aan de 'core-business items' door middel van een uitstalling van de belangrijkste producten en diensten van het fonds, contact mogelijkheid met regioadviseurs en aandacht voor de regelgeving van de fondsen.

Speciaal voor de NOT is, op basis van bestaande folders, een krant met de titel 'Leefwijzer' samengesteld. De Leefwijzer bestaat uit tips voor leerkrachten/docenten én directie op het gebied van het verbeteren van schoolklimaat, het voorkomen van stress, agressie en geweld op school en het toepassen van timemanagement. De reacties van de bezoekers aan de stand zijn positief over de wijze waarop de stichtingen zich op de NOT profileren en de vraag naar de producten en diensten heeft na afloop van de NOT dan ook een aanzienlijke stijging laten zien.

Verkoop producten

Door het Participatiefonds worden diverse producten aan het onderwijsveld aangeboden. Doel hiervan is om scholen handvatten te geven bij het personeels- en mobiliteitsbeleid. Hieronder staat een overzicht van de meest verkochte producten in 2001.

Quick Scan Personeelsmanagement PO	185 exemplaren
Quick Scan Personeelsmanagement VO	121 exemplaren
Handleiding Personele Mobiliteit	102 exemplaren
KOMPAS	82 exemplaren
werkmap Personele Mobiliteit PO	125 exemplaren
werkmap Personele Mobiliteit VO	40 exemplaren

Voor het onderwijspersoneel beschikt het Participatiefonds over een boekje met sollicitatietips. Dit boekje is gratis te bestellen. In 2001 heeft een herdruk plaatsgevonden.

Reeks Vf/Pf

In het vierde kwartaal zijn de laatste voorbereidende werkzaamheden gedaan om te komen tot de 'Reeks Vf/Pf'. Door middel van het aanvragen van een ISBN-nummer en een standaard vormgeving wordt meer continuïteit en uniformiteit in uitgaven van de beide stichtingen gebracht. In de 'Reeks Vf/Pf' worden met name onderzoeksrapporten opgenomen.

Helpdesk Diensten Vf/PF

Bij de helpdesk kan men nadere informatie over de subsidieregelingen van de stichting krijgen. Ook algemene informatie over de producten en diensten, die aan het onderwijsveld worden aangeboden, wordt via de helpdesk verstrekt. In 2002 staat een verdere professionalisering van deze helpdesk gepland enerzijds om de dienstverlening aan het onderwijsveld nog te verder te verbeteren anderzijds een deel van de vragen die nu doorgeleid worden naar de regioadviseurs bij de helpdesk af te handelen.

Technische helpdesk

In toenemende mate wordt bij de producten voor scholen en Arbeidsdiensten software meegeleverd. Dit leidt tot technische vragen, waarop vanuit de stichting in veel gevallen in onvoldoende mate antwoord kan worden gegeven. In dit kader is bij OSA een tweedelijns technische helpdesk ingericht, waarnaar indien noodzakelijk kan worden doorverwezen. Ten aanzien van de producten van de Stichting Participatiefonds is deze helpdesk met name van toepassing voor KOMPAS en de Onderwijsvacaturebank

Informatiecentrum Participatiefonds

Het informatiecentrum Participatiefonds verstrekt telefonisch informatie over de instroomtoets. In het centrum zijn in 2001 1.504 telefonische vragen aangenomen, tegen 1.985 in het voorgaande jaar. De dalende tendens in het aantal vragen van de afgelopen jaren heeft zich in 2001 voortgezet. De terugloop wordt toegeschreven aan het feit dat scholen bekend zijn met de procedures, aan het duidelijke formulier om de vergoedingsaanvraag te doen, aan de

reglementen die veel duidelijker zijn geworden en aan het feit dat de informatie-opvraagbrieven meer en meer maatwerk zijn en de beschikkingen beter gemotiveerd zijn.

Het Participatiefonds heeft naast het informatienummer van het Informatiecentrum Participatiefonds, een "spreekuur" ingesteld. Dit spreekuur is elke eerste en derde dinsdag van de maand van 9.00 tot 12.00 uur. Op afspraak via het eerdergenoemde informatienummer kunnen schoolbesturen op die dagen bij de Uitvoeringsorganisatie Participatiefonds te Zoetermeer langs komen met hun vragen over de instroomtoets.

De bedoeling van dit spreekuur is om verheldering te verschaffen over bijvoorbeeld het invullen van de formulieren zoals die bij het reglement aan de schoolbesturen zijn toegezonden of om een beter inzicht te krijgen in welke informatie het Participatiefonds bij de toetsing van een ontslag noodzakelijk acht. Het schoolbestuur wordt verzocht zijn vragen reeds van tevoren door te geven, opdat het gesprek voorbereid kan worden. Tijdens het spreekuur worden geen bindende uitspraken gedaan over het al dan niet honoreren van een vergoedingsverzoek. Overigens wordt er zeer beperkt gebruik gemaakt van het spreekuur.

6 BEZWAAR EN BEROEP

De Stichting valt als bestuursorgaan onder de werking van de Algemene wet bestuursrecht. Tegen besluiten van de Stichting staat bezwaar en beroep open conform de Hoofdstukken 6, 7 en 8 Awb.

Als een bevoegd gezag het niet eens is met een beslissing van de Stichting, dan is het mogelijk om binnen zes weken na dagtekening van deze beslissing bezwaar aan te tekenen bij het bestuur van het fonds. Het gaat daarbij vooral om beslissingen ter uitvoering van de Reglementen Participatiefonds. Het bevoegd gezag wordt vervolgens, indien gewenst, in de gelegenheid gesteld het bezwaarschrift tijdens een hoorzitting mondeling toe te lichten. Binnen zes weken na ontvangst van het bezwaarschrift neemt het bestuur een beslissing. Het bestuur heeft de mogelijkheid om de beslistermijn met vier weken te verlengen. De beslissing kan een volledige of gedeeltelijke toekenning, danwel een afwijzing van het gevraagde inhouden.

Is het bevoegd gezag het met deze uitspraak opnieuw niet eens, dan kan binnen een termijn van zes weken beroep ingesteld worden bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.

6.1 COMMISSIE BEZWAARSCHRIFTEN

Het bestuur van de stichting heeft een commissie ingesteld die namens het bestuur de ingediende bezwaarschriften behandelt. De commissie is samengesteld uit vier bestuursleden van de stichting. Voor ieder bestuurslid is een vaste plaatsvervanger aangewezen.

Op 31 december 2001 is de bezwaarschriftencommissie als volgt samengesteld:

voorzitter:

Dr G.J. van der Top

leden:

A.J.F. Duijf

Mr H.K. Evers

C. Oderkerk

P.A. Taapke RA

plaatsvervangende leden:

A.A. Rolvink

J.S. Duijnhouwer

J.T.M. Eerden

Drs. C.M. Geuze

Gedurende de verslagperiode is de samenstelling van de bezwaarschriftencommissie gewijzigd.

Per 9 november 2001 heeft de heer C. Oderkerk het lidmaatschap van de bezwaarschriftencommissie van de heer P. Gilden overgenomen.

De bezwaarschriftencommissie is 11 keer in vergadering bijegekomen.

6.2 DE BEZWAARSCHRIFTEN

Aantallen

Gedurende de verslagperiode zijn 224 bezwaarschriften bij het bestuur ingediend. Een daling van bijna 15% ten opzichte van het verslagjaar 2000. Een bezwaarschrift kan betrekking hebben op meerdere ontslagmeldingen. Er hebben in totaal 114 hoorzittingen plaatsgevonden. Per hoorzitting kunnen meerdere bezwaarschriften worden behandeld.

De bezwaarschriften zijn voor 46% afkomstig uit het primair onderwijs, voor 44% uit het voortgezet onderwijs, voor 4% van de expertisecentra en voor 1% van schoolbegeleidingsdiensten. Van de resterende 5% is geen onderwijssoort geregistreerd.

In 1996, 1997, 1998, 1999 en 2000 zijn respectievelijk 127, 167, 239, 169 en 262 bezwaarschriften bij het Participatiefonds ingediend. In 2000 werd een behoorlijke stijging geconstateerd. Deze stijging zet zich in 2001 niet voort. Er is zelfs sprake van een daling. De oorzaak is onder andere te vinden in de reglementen 2001-2002 die van toepassing zijn op ontslagen per of na 1 augustus 2001. Op een aantal onderdelen zijn deze reglementen aangepast, ook waar het gaat om de inspanningsverplichting.

Frequentie

Wanneer uitgegaan wordt van de ontvangstdatum van de bezwaarschriften ontstaat over het jaar 2001 het volgende beeld.

Tabel ingediende bezwaarschriften per maand

Maand	ingediende bezwaarschriften
Januari	28
Februari	38
Maart	25
April	21
Mei	18
Juni	20
Juli	11
Augustus	8
September	18
Oktober	12
November	17
December	8
Totaal	224

Er is een lichte daling te zien van het aantal bezwaarschriften in de tweede helft van het jaar ten opzichte van de eerste helft. Per 1 augustus 2001 gelden de nieuwe reglementen 2001-2002. Voor een verklaring van de daling kan onder andere gewezen worden op de lichte afname van het aantal vereiste activiteiten in het kader van de inspanningsverplichting.

Onderwerpen

Bij de bezwaarschriften gericht tegen de toepassing van het Reglement Participatiefonds is de volgende verdeling naar onderwerp te maken.

- 10 bezwaarschriften zijn ingediend naar aanleiding van de afwijzing van een vergoedingsverzoek door het Participatiefonds op grond van onvoldoende formatieve daling bij het betreffende bevoegd gezag. Het gaat hierbij om artikel 7 van het Reglement.
- 106 bezwaarschriften zijn ingediend naar aanleiding van een beslissing van het Participatiefonds op grond van artikel 9 van het Reglement. Daarbij is de volgende onderverdeling te maken: ongeschiktheid voor het vervullen van de functie en ongeschiktheid voor het onderwijs (48), ontslag op grond van onverenigbaarheid van karakters (1), ontslag wegens dringende redenen (1), ontslag op grond van arbeidsongeschiktheid (30), ontbinding van een arbeidsovereenkomst op grond van een uitspraak van de kantonrechter dan wel een uitspraak van de commissie van beroep (6), ontslag op andere gronden (15), ontslag op eigen verzoek (5).
- 13 bezwaarschriften zijn ingediend tegen beslissingen waarbij het Participatiefonds ontslagen niet als onvermijdbaar kon toetsen omdat het bevoegd gezag na een verzoek daartoe door het fonds verzuimd had de noodzakelijke informatie aan het Participatiefonds toe te zenden. In de bezwaarschriftprocedure kan de desbetreffende informatie alsnog in de beoordeling worden meegenomen.
- 27 bezwaarschriften zijn ingediend naar aanleiding van de vaststelling door het Participatiefonds dat een bevoegd gezag niet (tijdig) heeft gereageerd op het verzoek om het ontslag te melden.
- 48 bezwaarschriften zijn ingediend tegen de beslissing van het Participatiefonds dat het bevoegd gezag niet heeft voldaan aan de inspanningsverplichting zoals genoemd in artikel 4 van het Reglement.
- 3 bezwaarschriften hebben betrekking op beslissingen van het Participatiefonds waarbij is vastgesteld dat een vergoedingsverzoek moet worden afgewezen wegens het ontbreken van onderwijskundige redenen voor het ontslag als bedoeld in artikel 8 van het Reglement.
- 2 bezwaarschriften hebben betrekking op de hoogte van de aan het Participatiefonds af te dragen premie.

Van de overige 15 bezwaarschriften is het onderwerp niet geregistreerd. Bijvoorbeeld omdat een bezwaarschrift niet nader is gemotiveerd of op grond van vormgebreken niet ontvankelijk is verklaard.

RESULTATEN VAN DE 224 IN 2001 INGEDIENDE BEZWAARSCHRIFTEN

aantal	Resultaat
24	Beslissingen zijn herzien waardoor aan het bezwaar geheel of gedeeltelijk tegemoet is gekomen, het bezwaarschrift is vervolgens door het bevoegd gezag ingetrokken. In deze categorie vallen ook de drie bezwaarschriften in het kader van de Stimulans personele mobiliteit;
59	Bezwaarschriften zijn gegrond verklaard;
34	Bezwaarschriften zijn ongegrond verklaard;
16	Bezwaarschriften zijn op grond van termijnoverschrijding, danwel wegens het ontbreken van een motivering, danwel wegens het ontbreken van een machtiging, niet ontvankelijk verklaard;
7	Bezwaarschriften zijn ingetrokken, zonder dat er door het Participatiefonds op het bezwaar is beslist;
84	Bezwaarschriften waren per 31 januari 2001 nog in behandeling.

6.3 DE BEROEPSCHRIFTEN

Gedurende de verslagperiode is in totaal door 18 bevoegde gezagsorganen beroep aangetekend bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State tegen een beslissing op bezwaar van het Participatiefonds.

In 2001 heeft de Afdeling bestuursrecht van de Raad van State in totaal 9 uitspraken gedaan in beroepszaken ingesteld tegen het Participatiefonds. Van de 9 uitspraken ging het in 8 gevallen om een ongegrond verklaring van het ingestelde beroep. In 1 geval is het beroep op formele gronden niet-ontvankelijk verklaard.

6.4. INTERN KLACHTRECHT

In 1999 heeft het bestuur in aanvulling op het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht een klachtenreglement vastgesteld. Iedereen heeft het recht om bij het Participatiefonds een klacht in te dienen als hij of zij ontevreden is over de manier waarop hij of zij door het fonds – of door een medewerker die onder de verantwoordelijkheid van het fonds werkzaam is - wordt bejegend.

In het klachtenreglement is onder andere bepaald dat ingediende schriftelijke klachten worden geregistreerd en jaarlijks gepubliceerd. Daarnaast wordt de werking van de klachtenregeling in de praktijk door het bestuur periodiek geëvalueerd.

Gedurende het verslagjaar hebben zich geen klachten in de zin van het klachtenreglement voorgedaan. Publicatie en evaluatie zijn over 2001 dan ook nog niet aan de orde.

7 HET ALGEMEEN BESTUUR, HET DAGELIJKS BESTUUR EN DE INTERNE ORGANISATIE

De stichting heeft een Algemeen en een Dagelijks Bestuur. Het Algemeen Bestuur bestaat uit zestien personen alsmede een onafhankelijk voorzitter, welke geen bestuurder in de zin der wet is. Door het Algemeen Bestuur worden twee vice-voorzitters benoemd.

Acht personen worden benoemd door de Centrales van Overheids- en Onderwijspersoneel welke zijn vertegenwoordigd in de Sector Commissie Onderwijs, en wel als volgt:

- twee bestuursleden door het Ambtenarencentrum (AC);
- twee bestuursleden door de Algemene Centrale van Overheidspersoneel (ACOP);
- twee bestuursleden door de Christelijke Centrale van Overheids- en Onderwijspersoneel (CCOOP);
- twee bestuursleden door de Centrale van Middelbare en Hogere Functionarissen bij Overheid, Onderwijs, Bedrijven en Instellingen (CMHF).

Acht personen worden benoemd door de Centrales welke zijn vertegenwoordigd in de Commissie Besturenorganisaties, en wel als volgt:

- twee bestuursleden door de Algemene Bijzondere Centrale (ABC);
- twee bestuursleden door de Vereniging Besturenraad Protestants Christelijk Onderwijs (Besturenraad);
- twee bestuursleden door de Vereniging Besturenorganisaties van Katholieke Onderwijsinstellingen (VBKO);
- twee bestuursleden door de Vereniging van Openbare en Algemeen Toegankelijk Scholen (VOS/ABB).

7.1 SAMENSTELLING ALGEMEEN BESTUUR

Op 31 december 2001 was het Algemeen Bestuur als volgt samengesteld:

onafhankelijk voorzitter:

Dr G.J. van der Top

leden:

Y. Raaijmakers (AC)	Mr S.J. Steen (ABC)
A.J.F. Duif	C. Oderkerk
A.A. Rolvink (ACOP)	P.A. Taapke RA (Besturenraad)
Mr T.A.M. van de Pas	Drs C.M. Geuze
J.S. Duijnhouwer (CCOOP)	J.T.M. Eerden (VBKO)
J.W. Prins	G.A.C. Egelmeers
Mr H.K. Evers (CMHF)	Mr N.Ph. Geelkerken (VOS/ABB)
C.B.D. Smit	Mr A.G. Wever

Gedurende de verslagperiode is de samenstelling van het Algemeen Bestuur gewijzigd. Per 1 augustus 2001 heeft mevrouw Y. Raaijmakers het lidmaatschap van het algemeen bestuur van de heer J.T.P. Smulders overgenomen. Per 8 november 2001 heeft de heer G.A.C. Egelmeers het lidmaatschap van het algemeen bestuur van de heer P. Gilden overgenomen. Het Algemeen Bestuur is 12 keer in vergadering bijeengekomen.

7.2 SAMENSTELLING DAGELIJKS BESTUUR

Het Dagelijks Bestuur bestaat uit de onafhankelijke voorzitter, de beide vice-voorzitters en twee door het Algemeen Bestuur aan te wijzen leden. Op 31 december 2001 was het Dagelijks Bestuur als volgt samengesteld:

onafhankelijk voorzitter:

Dr G.J. van der Top

leden:

J.T.M. Eerden

J.S. Duijnhouwer

A.A. Rolvink

Mr N.Ph. Geelkerken

Gedurende de verslagperiode is de samenstelling van het Dagelijks Bestuur niet gewijzigd. Het Dagelijks Bestuur is 5 keer in vergadering bijeengekomen.

7.3 INTERNE ORGANISATIE

Het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur worden in hun werkzaamheden ondersteund door de medewerkers van het bestuursbureau Participatiefonds. Het bestuursbureau is gevestigd in Rotterdam. De taken van het bestuursbureau zijn gelegen in de beleidsvoorbereiding ten behoeve van het bestuur en in het aansturen van de uitvoering van het door het bestuur vastgestelde beleid. Gedurende de verslagperiode zijn 13 personen werkzaam bij het bestuursbureau, waaronder directeur en adjunct-directeur, een zevental (senior)beleidsmedewerkers en secretariële ondersteuning.

Het bestuursbureau verzorgt de aansturing van drie uitvoeringsorganisaties waarvan er twee in Heerlen en een in Zoetermeer is gevestigd.

De uitvoeringsorganisatie Participatiefonds Zoetermeer is belast met de uitvoering van de reglementen Participatiefonds en de instroomtoets. Er werken 14 personen.

Diensten Vf/Pf is de tweede uitvoeringsorganisatie. Deze organisatie is belast met activiteiten op het gebied van personeels- en arbeidsmarktbeleid, arbeidsomstandigheden ziekteverzuim en arbeidsongeschiktheid. Er werken 38 personen.

De uitvoeringsorganisatie Participatiefonds Heerlen is de derde uitvoeringsorganisatie en deze is belast met de premie-inning en financiële administratie.

De drie uitvoeringsorganisaties zijn zelfstandige aanspreekpunten voor bevoegde gezagsorganen. Alle drie kennen ze een telefonische helpdesk.

8 ADRESSEN

Stichting Participatiefonds voor het Onderwijs (bestuur en bestuursbureau)

Blaak 22

3011 TA Rotterdam

telefoon: 010 - 217 76 40

telefax: 010 - 214 13 58

Uitvoeringsorganisatie Participatiefonds Zoetermeer (instroomtoets)

Postbus 870

2700 AW Zoetermeer

telefoon: 079 - 323 24 20

telefax: 079 - 323 38 54

Uitvoeringsorganisatie Participatiefonds Heerlen (heffing wachtgeldpremies)

Postbus 4839

6401 JM Heerlen

telefoon: 045 - 579 81 03

telefax: 045 - 579 34 82

Diensten Vf/Pf (informatie en ondersteuning op het gebied van personeels- en arbeidsmarktbeleid, arbeidsomstandigheden, ziekteverzuim en bedrijfsgezondheidszorg)

Postbus 4839

6401 JM Heerlen

telefoon: 045 - 579 81 07

telefax: 045 - 579 23 32

